

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 160.

52de Møde.

Torsdagen den 25de April.

(Fortf.)

Boigt: Jeg skal blot med Hensyn til de af den sidste ærede Taler anstillede Betragtninger om Nødvendigheden af saavidt muligt at conservere Bøndergodsset for Familierne, tillade mig til yderligere Styrke herfor at bemærke, at dette Synspunct ogsaa er fulgt i Lovgivningen, allerede ved Udgivelsen af Christian den 5tes danske Lov. Herpaa grunder sig Bestemmelsen i 5—3—1 om Selveiergaardens Lovbydelse til Familien. Herpaa grunder sig ligeledes Forordn. 13de Mai 1769 om Selveierbønders Testationsret, og det Samme er yderligere fremhævet i Forordn. 22de Novbr. 1837 og senest gjentaget i Forordn. 21de Mai 1845. Jeg troer saaledes, at Lovgivningen ogsaa tydelig har erkjendt Bigtigheden af denne Betragtning, og jeg troer, at dette Diez med i høi Grad vil fremmes derved, at der tillige gives Ret til Arvefæste. Jeg skal derfor tillade mig at stemme derfor.

Krabbe: Som Medlem af Udvalget har jeg for mit Vedkommende ikke kunnet have Noget imod, at der i Lovforslaget optoges en Bestemmelse, der indeholder lignende Regler om Fæstegodssets Overdragelse til Arvefæste, som de, der gjælde for dets Overdragelse til fuldkommen Eiendom, da jeg antager, at, hvor et Forhold kan ordnes ved Lov, er dette at foretrække for en Afhandelse, naar den skal opnaaes ved Bevilling; men det var kun under den Forudsætning, at det da tillige bestemtes, hvorledes Arvefæsteafgiften kunde afløses for Arvefæsteren, naar han saae sig istand til at betale eller afløse Afgiften, og Arvefæstet da gaae over til fri Eiendom. Det maa nemlig dog være temmelig afgjort, at en saadan Afgift, radiceret i en fast Eiendom, uden at den kan afløses, er og maa betragtes som en Byrde

af den Eier, som har Evne til at kunne betale sin Eiendom, da den i ethvert Tilfælde jo ogsaa har Indskydelse paa Eiendommens Værdi. Udvalget har imidlertid ikke troet, at en Bestemmelse, der her kun kunde angaae Fæstegodsset paa Lehn og Stamhuse, burde optages herom i denne Lov, men at den bedre vilde finde sin Plads i en almindelig Lov om Afløsningen i Almindelighed af de paa fæste Eiendomme hvilende Aaand. Da nu Lovforslaget ikke træder hindrende veien for Fæstegodssets Overdragelse til Arvefæste, saa forekommer det mig heller ikke, at der kan være Noget imod, at en saadan Overdragelse erhverves, som hidtil ved Bevilling, indtil en saadan almindelig Lov emanerer.

Orsted: Jeg maa aldeles henholde mig til, hvad den ærede anden Landstthingsmand for første Valgkreds (Treschow) og en anden æret Taler have anført til yderligere Styrke for den Mening, som jeg under den første Forhandling fremsatte, at en Lov, der vil bane Veie for det under Lehn og Stamhuse henhørende Bøndergodssets Overgang til Eiendom, ingenlunde bør indskrænke sig til Overladelse til fuld Eiendom, men ogsaa tilstede og paa lige Maade begunstige Overladelser til Arvefæste. Det er blot nogle ganske faa Bemærkninger, jeg yderligere skal tilføie.

Jeg er fuldkommen enig med, hvad den forstnævnte ærede Taler har omtalt, at det vist er en Misforstaaelse, naar man troer, at der en almindelig Affmag hos Bondestanden for Arvefæste. Jeg troer, at, dersom den viser sig paa enkelte Steder, er den grundet derpaa, at de der ikke have noget Begreb om, hvad vort Arvefæste er. Arvefæste, som det især i den senere Tid pleier at meddeles i Medhold af vor Lovgivning, medfører en saa fuldstændig Dispositionsret over Eiendommen, at Enhver kan i Almindelighed være ligesaa godt tjent